

VARFÖR FÅR DU PH?	3
TEMA: KOMMUNIKATION & TEKNIK	6
LÄSVÄRT	14
LÄSARENKÄT	15
KRÖNIKA	16

ANEBY · EKSJÖ · NÄSSJÖ · SÄVSJÖ · VETLANDA

PH
PÅ HÖGLANDET

2·2003

Högländets
ANEBY · EKSJÖ · NÄSSJÖ · SÄVSJÖ · VETLANDA

Tema Kommunikation & teknik

PÅ HÖGLANDET

www.hoglandet.se

Varför får du PH?

Tidningen På HöglanDET, PH, ges ut gemensamt av Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommuner och är en del i det EU-finansierade marknadsföringsprojektet «Bo och jobba på HöglanDET». Marknadsföringsprojektets mål är att visa på bygdens tillgångar och möjligheter för att locka fler invånare till regionen. Tidningen PH ersätter de gamla kommuntidningarna Anebykuriren, Uppslaget, Vårt Nässjö och Vi i Vetlanda.

PH ges ut tre gånger om året och trycks i 52000 exemplar. Den ges även ut som taltidning. Ansvarig utgivare är Åke Sahlin, HöglanDEts kommunalförbund. Redaktör och skribent är Ulla Sundin Beck. I detta nummer medverkar även Kristoffer Karlsson.

Ring eller skriv till: HöglanDEts kommunalförbund, Kaserngatan 14, 575 35 Eksjö, tel. 0381-130 60, telefax 0381-361 75, e-post: christina.wigelius@hoglandet.se.

Tidningen finns också i digital version (pdf-fil) på kommunalförbundets hemsida: www.hoglandet.se

I tidningens arbetsgrupp ingår Ywonne Gill, Sävsjö kommun, tel. 0382-152 08; Annelie Jönsson, Vetlanda kommun, tel. 0383-971 95; Sten Janér, Eksjö kommun, tel. 0381-360 05; Anneli Persson, Aneby kommun, tel. 0380-462 28; Cecilia Gerhardsson, Nässjö kommun, tel. 0380-51 80 52 och Christina Wigelius, HöglanDEts kommunalförbund, tel. 0380-51 80 70.

Tryck: Bratts Tryckeri AB.

Foto: Focal Foto.

Illustrationer: Annika Giannini, Animega HB.

Grafisk form och produktion: Conspectus Reklambyrå.

2-2003

«Bo och jobba på HöglanDET» delfinansieras genom EU:s regionala fond mål 2 södra.

[TEMA]

Tema: Kommunikation & teknik

KOMMUNIKATION ÄR LIVSVIKTIG, bokstavligen viktig för människans liv. Ordet kommer från latinets *communis*, gemensam. Gemensamma tankar är kommunikation. Det betyder inte att man tänker likadant.

Runstenen kommunicerar över tusen års avstånd, men vi förstår inte alltid vad vi läser. Sten används fortfarande när man vill skapa meddelanden som ska vara – tänk på moderna monument. Hur kommer de att uppfattas i framtiden?

Vägar och järnvägar är välbekanta kommunikationsmedel som man kan se, lukta och förstå. Datorernas värld är annorlunda.

För en trettonåring är det naturligt att använda bredband, en relativt ny teknik, för att kommunicera. Vi flyttar inte på oss själva – vi flyttar tankarna och samtalen. Vilken teknik använder Höglandsbon om hundra år? Håll med om att det är svårt att veta.

Teknik är människans sätt att förverkliga sina önskningar säger Nationalencyklopedin. Så vilka önskningar har vi på Höglandet? Den sortens frågor diskuteras bland annat i kultur, ett sätt för människan att ta sig an eviga frågor i en värld som alltid förändras. Några exempel på höglandskultur kommer i nästa nummer av PH.

Ulla Sundin Beck, redaktör och frilansjournalist.

SVANTE höglänning

Av ANNIKA GIANNINI.

Ny KY-utbildning på Ekotopia

En ny Kvalificerad yrkesutbildning med inriktning på ledarskap startar i januari 2004 på Ekotopia i Aneby. Den nya utbildningen heter «Kommunalt ledarskap för hållbara arbetsplatser». Det är en ren ledarskapsutbildning med inriktning på social hållbarhet, säger Carlos Pettersson, Ekotopia AB. Den är tänkt att ge en helhetssyn på hållbarhet, främst med avseende på byggande av bra och hälsosamma arbetsplatser. En fjärdedel av utbildningen är förlagd till arbetsplatser.

– De flesta ledarskapsutbildningar som finns i landet är ofta bara några veckor, men den här går ett helt år, säger Pettersson.

Sedan 1997 bedrivs på Ekotopia en tvåårig miljöinriktad KY-utbildning, «Praktisk samhällsekologi». Med den nya utbildningen vill det kommunägda aktiebolaget Ekotopia AB bredda verksamheten.

Kommuntidning på nytt sätt

Kommunal information känns ofta grå och tråkig, men ack så viktig. Hur når man fram till medborgarna och hur kan man skapa kommunikation och delaktighet? Den nöten ska projekt KOMIN i Aneby försöka knäcka.

Projekt KOMIN är ett resultat av diskussioner vid de medborgarforum som genomförs regelbundet i kommunen. Med hjälp av projektstöd från Leader+ är det meningen att en kommuntidning ska produceras. Tidningen kommer att innehålla både matnyttig information från kommunens verksamheter och reportage från bygden. Arbetet drivs av ett redaktionsråd bestående av medborgarrepresentanter från kommunens alla hörn och i spetsen finns en skribent som projektanställs för ändamålet. Första numret av tidningen kommer ut under hösten 2003.

Gammal station återuppstånden

På försommaren återinvigdes perrongerna i det lilla stationssamhället Äng mellan Nässjö och Jönköping. Nu kan

Ängborna smidigt pendla till både skola och arbete. Nässjö ligger tio minuter bort och resan till Jönköping tar drygt tjugo minuter. Bo på landet och jobba i stan!

Utveckling av Södra stambanan

Stambanan.com är ett nätverk av ett tjugotal kommuner och region Skåne som tillsammans arbetar med södra stambanans utbyggnad. Målet är flera tåg, höjda hastigheter och därmed en mera utvecklad trafik. Nätverket har lyckats bra i sitt arbete. Det visar de stora investeringar som finns med i Banverkets framtidsplan. Vill du veta mera om nätverket, så läs på www.stambanan.com.

Intressant industriområde

Den sedan flera år tillbaka etablerade brevterminalen vid Gamlarp i Nässjö, en av tretton i hela landet, har under 2003 kopplats samman med södra stambanan. Detta gör att området blivit ett mycket intressant industri- och logistikområde med unika kommunikationsmöjligheter i korsningen mellan riksväg 31 och södra stambanan – till nytta och glädje för hela Höglandets näringsliv.

Socket-Klaras park

En ny park invigdes i Sävsjö 16 maj 2003. Den har fått namn efter Socket-Klara, som egentligen hette Kajsa Petersdotter och bodde i ett litet hus i den del av parken som gränsar till konditori Stures tomt.

Socket-Klara flyttade till Sävsjö 1877 och bodde kvar till sin död 1926. Hon försörjde sig med att koka karameller av olika slag, som polkagrisar, sockerringar och pepparmyntkarameller. Rund och rödkindad sålde hon sedan sina godsaker på marknader i Sävsjö och på andra platser i närheten.

Ny VD till Sävsjö Näringslivs AB

John Landin från Skåne har utsetts till ny VD för Sävsjö Näringslivs AB (SNAB). Han efterträder Bengt Lund som fortsätter för SNAB som styrelse-

John Landin och Bengt Lund.

ordförande. John arbetar inom bygg- och anläggningsbranschen och har varit projektledare för en rad stora byggprojekt. Han är även aktiv inom skytterörelsen och ordförande i den ekonomiska förening som ska driva Sävsjö Skyttecenter. En stor förändring av näringslivsarbetet i Sävsjö kommun har skett under de senaste åren. Kommunens näringslivsavdelning är nedlagd och det gemensamt ägda SNAB driver näringslivsfrågorna.

Galleri öppnas

Under hösten 2003 öppnar ett nytt galleri i Hultagård utanför Sävsjö. Lena och Ted Webb kommer att visa både Teds egna bilder i olja och akvarell och högklassigt konsthantverk från inbjudna hantverkare.

Hyrläkarstopp i Jönköpings landsting

Landstinget började under 1990-talet anlita bemanningsföretag för att få personal till vården. Hyrläkarssystemet har dock inneburit nackdelar för landstinget. Ekonomi, vårdkvalitet och arbetsmiljö påverkas i längden negativt, anser landstinget, som från september inte längre hyr in läkare. Man räknar med långsiktiga vinster men ber patienter och andra berörda om tålmod och förståelse inför hyrläkarstoppet.

Eksjö Animation Festival

Eksjö står som värd för en internationell animationsfestival 17–20 september. Deltagarna kommer från Europas hörn, för i Eksjö finns Sveriges första animationsutbildning på högskolenivå i regi av Konstfack.

Festivalen har många inslag som är öppna för alla intresserade i olika åldrar. Missa inte filmvisningarna på biografen Metropol, där man bland annat visar en svensk klassiker som «I huvet på en gammal gubbe», men också en helt ny animerad film: Anne Franks dagbok. Modern animerad film är så mycket mer än barnfilm.

På hjul och fot

rör det sig också i Eksjö under hösten: 17–19 oktober går Ränneslättsloppet i Enduro och 25–26 oktober anordnas Smålandskaveln av ESOK, orienteringsklubben.

Bättre förr?

Frimärken och posthistoria visas på Eksjö museum 20 september–2 november som en del av utställningarna om föremål från sex sekler. Eksjö firar nämligen 600 år under hela år 2003.

Opera i Eksjö

Världens mest spelade opera ges även i Eksjö under hösten. Ahmahl och de

nattliga gästerna är ett musikaliskt julspel för hela familjen. Genrepet är 18 november klockan 19 i Eksjö kyrka, där man dagarna efter spelar tre föreställningar. Därefter flyttar uppsättningen till Sofia kyrka i Jönköping. Det hela är ett samarrangemang mellan Smålands Musik och Teater, Eksjö kommun, Eksjö kyrka och Sofia kyrka.

City Net V

är projektnamnet på kommunikationsnätet i Vetlanda kommun. Nätet byggs, ägs och förvaltas av Vetlanda Energi. Utbyggnaden sker i samråd med Vetlanda kommun. Nätet är öppet, vilket betyder att du inte är låst av en enda leverantör när du ansluter dig till nätet.

Idag täcker nätet centralorten, Ekenässjön och Bäckseda. En omfattande utbyggnad pågår för att binda samman alla orterna i kommunen. Först i tur står Sjunnen, Holsby, Björköby, Myresjö och Landsbro.

Fortfarande erbjuds endast fiberanslutningar, som främst passar näringslivets, bostadsföretagens och kommunens behov. Arbete pågår för att finna lösningar för andra typer av anslutningar.

Information om utbyggnaden i Vetlanda finns på: www.citynetv.com

Var och vad?

En kommun vet mycket – men fem Höglandskommuner vet mer. Denna information om hur kommunerna egentligen ser ut måste ordnas på ett vettigt sätt. Här kan modern teknik hjälpa till.

Fram till mars 2004 undersöker man därför i Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda hur GIS (Geografiska Informationssystem) kan användas för att höja kvaliteten på en del av den information som finns om kommunerna. Att samarbeta om systemet ska förstås ge fördelar.

MBK (mätning, beräkning och kartframställning) är några av en kommuns uppgifter och en av de fyra huvuddelarna i GIS. De tre andra är information om fastigheter, kommuninvånare och verksamheter av olika slag.

Höglandskommunernas 91 000 invånare är lika många som i en stad.

Transporter av människor och tjänster inom det stora området måste planeras för att fungera snabbt och bra.

I framtiden ställs det säkert krav på kommunsamarbete inom exempelvis vård och skola.

Genom att Höglandet samordnar GIS/MBK, hoppas man kunna ge sina invånare bättre service. Underlag för olika beslut får högre kvalitet och samverkan mellan näringsliv, myndigheter och andra organisationer blir förhoppningsvis enklare. Det ska också stärka Höglandet som en region.

Svenskt kulturarv ...

är en organisation för kulturhistoriska besöksmål. I oktober håller man sin årliga tvådagarskonferens, denna gång i Eksjö. Årets tema är Upplevelser och evenemang. Hur ska sådana ordnas för att locka publik?

Exempel och kanske svar ges av bland andra radiomatpratarna Måns Rossander, Karin Fransson och Sven Ekberg från radioprogrammet Meny. De är också grundare av Ölands Skördefest – ett välbesökt arrangemang. Hansi Schwarz, vissångare från Hootenanny Singers och grundare av Västerviks visfestival berättar om Att dra igång något stort. Statsrådet Ulrika Messing, med ansvar för turistfrågor, är inbjuden att avsluta dagarna. Program för konferensen kan beställas på: info@svensktkulturarv.com

Toppen på höjden

□ En välkänd, enande gestalt för en stor del av Höglandet är Näs sjö masten. Du som ser på tv eller hör på radio inom sex mil från Näs sjö, får signalen från Näs sjö masten.

Visst är den ståtlig? Det vet Jan-Krister Mathiasson och Magnus Lindman, som är serviceingenjörer på stationen vid mastens fot och ibland måste 324 meter upp för att byta en lampa. Lampor finns på sju olika nivåer, och när någon är sönder måste flyget meddelas.

Masten ägs av Teracom som hyr ut den för signaler från SVT och TV4, Sveriges Radio, privata radiokanaler, digitala radio- och tv-kanaler och mobiloperatörerna. År 1961 togs den i drift och står sedan dess i givakt som en stolt Höglandsbo, med fötterna ordentligt ihop men rejält stagad av en mängd vajrar.

Vem som helst är inte välkommen upp till toppen. De första 210 metrarna åker man motordriven hiss en

kvart. Sista biten upp till toppen måste man klättra. Läkarintyg krävs, och dessutom ett speciellt mastintyg. Telefonen ringer.

– Då drar jag ner, säger Jan-Krister.

Magnus är högst uppe och klättrar och ringer ner till backen för att effekten ska dras ner.

I Sverige har masten 55 kolleger som sköter samma typ av arbete. Näs sjö masten har dessutom under sig ett trettiotal slavmaster, som förstärker signalen där det behövs för att komma runt alla knallar i Småland.

– Vi har meddelat neddragningen, säger Jan-Krister i telefonen till en Stockholmskollega, som på en skärm direkt såg att mastens effekt hade minskats.

Jan-Krister har arbetat 24 år och Magnus två år i Näs sjö, som är hemstationen, men deras geografiska område är stort. En serviceingenjör har många olika uppgifter – allt ifrån rivning av gamla anläggningar till

lampbyte på hög nivå. Masten är ingen antenn i sig, utan bara en rejäl anordning att fästa antennerna på.

Magnus är på väg ner från lampbytet.

– Jag krämar på igen, säger Jan-Krister, och så talar Nässjömasten med full styrka.

Det mesta arbetet sköts inifrån stationshuset, där signalerna plockas ner och förstärks för att sändas iväg. Här finns också flera reservkraftssystem av olika typer för att garantera driften. Serviceingenjörerna sköter både dieselmotorer och elektronik av klent snitt.

Den rejäla sändarsalen ser ut som ett bibliotek med stora skåp, ett för varje bolag som har hyrt in sig på masten. Imponerande rör går ut och in i skåpen, och i några av dem går antensignalerna. De flesta rören är fläktrör. Mycket energi skapar värme, och det krävs både vatten- och luftkylning för att allt ska fungera.

svt har sobert blågrå skåp i olika nyanser för respektive kanal. Digital-tv finns också här med ett slankt grått skåp, och visar tydligt att digitaliseringen sparar utrymme både i etern och på Nässjöstationen. Men dessutom stora mängder energi.

Han är stilig men nogräknad, Nässjömasten, och kanske lite stel där han står och kommunicerar. Men utsikten från masttoppen – den måste vara fantastisk?

– Tja, säger Magnus. Det är mest skog.

Men hans ögon glittrar när han pekar på kartan och berättar varifrån masten syns. Och därifrån, och där borta syns den också, fast det är en massa mil bort. Det finns ingen som är just som Nässjömasten. ■

Brinner för trådgnisten

□ Ingenting finns kvar från bysmedjan i Aneby. Fritz Karlsson lämnade rörelsen på 1980-talet till sin son Anders, och sedan har det hänt mycket. Anders utbildade sig till verktygsmakare. Försiktiga investeringar i ny teknik har därefter gjort Anders Karlsson Mekaniska (AKM) till ett specialiserat teknikföretag på gedigen kunskapsgrund.

– Om vi gör mer än två lika, så är det massproduktion, säger Anders Karlsson.

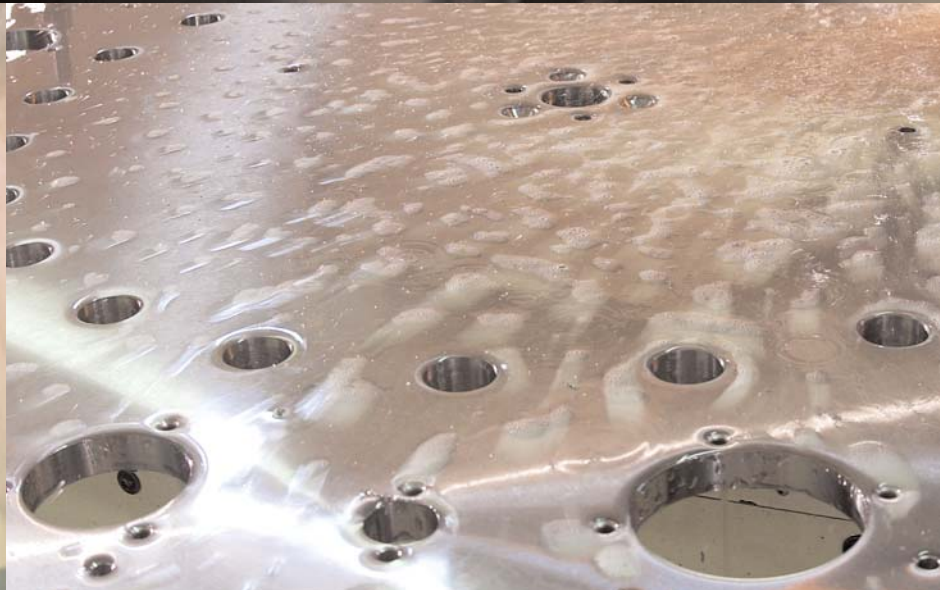
Företaget konstruerar maskiner efter kundernas önskemål, man gör avancerade maskindelar till företagen i närheten, och man tillverkar verktyg.

Därmed menas inte hammare och hovtång, utan högt specialiserade verktyg för industrin. Ett verktyg

kan väga 2,5 ton och ska ändå arbeta lika exakt som en modefrisör med saxen. Det kan se ut som en jättelik kakform och arbeta med en precision av 0,025 millimeter i plåt och hålla för att pressa miljontals gånger.

Ett utvecklingsområde just nu inom verkstadsindustrin är magnetpulver i olika kvaliteter som pressas samman till olika former. Av pulvret tillverkas exempelvis elmotordetaljer. AKM tillverkar både prototyper och verktygen, som i sin tur pressar detaljerna.

Som underleverantör till en stor metallpulvertillverkare tog AKM fram ett nytt pressverktyg. Affärskontakterna blev världsvida och slutligen var verktyget utställt på en viktig japansk motormässa. Kunder får man via ringar på vattnet. Ett arbete med kvalitet ger

meriter och ett gott rykte, som sprider sig över världen från Aneby!

Anders intresse är trådgnisten, som kan beskrivas som en elektronisk bandsåg som högprecisionsågar med mässingstråd under vatten.

Trådgnisten programmeras i dator i fyra axlar. Det betyder att man kan gnista på diverse förunderliga sätt: ingångshålet kan vara runt och utgången fyrkantig – exempelvis.

– Jag brinner för det här, säger Anders om trådgnisten och visar några äldre modeller som också finns i verkstaden.

Andra verkstadsmaskiner kräver mer gammaldags handgrepp, och där är det heller inga problem för

Anders eller hans anställda. Det finns en lång erfarenhet av traditionellt verkstadsarbete. Också konstruktören vet hur man fräser ett stycke.

– Att vara företagsledare är genetiskt, säger Anders Karlsson och skrattar. Du ska vara affärsman, möta kunder och ha yrkeskunnandet från grunden.

Kanske finns det ändå något kvar från bysmedjan. ■

På Höglandet arbetar närmare 30 procent inom tillverkningsindustrin. För riket som helhet är andelen strax under 20 procent.

Service mellan spåren

□ På perrongen i Nässjö står den mänskliga anslags-
tavlan Barbro Rosdahl och ger besked. Barbro har arbe-
tat i tjugofem år på stationen i Nässjö. Hon började
med att bädda sovtågen medan de rullade, men hon
har haft flera olika uppdrag under åren. Nu är hon
stationsvärd med en blank bricka som säger «service».

Barbro är femte generationen som arbetar med tåg
i sin familj. En stationsvärd har närkontakt med rese-
närerna på gott och ont. Pendlarna blir välbekanta
ansikten som hejar både på stan och stationen.

– Om tåget är försenat, så är det stationsvärden som
får förklara och samtidigt försvara organisationen, säger
Barbro. Och naturligtvis se till att resenärerna kommer
fram dit de ska.

Hon har hela tiden kontroll på ankommande och
avgående tåg, vilka spår det gäller och var det finns
passagerare som kan behöva fråga. Om tågmästaren
behöver hjälp från perrongen vid det korta tåguppe-
hållet i Nässjö, så ordnar stationsvärden det. Det kan
vara allt ifrån en ambulans som måste möta till att
serveringsvagnen behöver akutpåfyllning av något.

– Vi måste ligga steget före och underlätta för rese-
närerna. När tåget kommer in står jag på perrongen
och vet hur många som ska vidare med ett visst tåg.

Arbetet som stationsvärd växlar hon med försäljning
av biljetter.

– Det är roligt att boka en bra resa åt en kund, säger
Barbro.

Anna Starck reser från Skara idag och ska byta till
x2000 mot Växjö. Det är nervöst att inte vara helt
säker på var nästa tåg står, hur man ska ta sig till rätt
perrong och om alla väskorna kommer med. Hon har
meddelat ett dygn i förväg, tågmästarna vet att hon är
med tåget och stationsvärdena likaså. Tåget väntar
inte, som bekant, för tidtabellen måste hållas.

För Anna är det värre än för de flesta. Hon far fram
i permobil, en eldriven rullstol. Men först ska hon av
tåget i Nässjö. En flyttbar ramp läggs ut – annars kan
Anna inte rulla av. Och sen är det hiss in på x2000,
och många väskor, samt en extra stol som Anna behö-
ver i vardagen. Allt ska med, och både Anna, permobil-
bilen, en ledsagare och två stationsvärdar måste hjälpa
till.

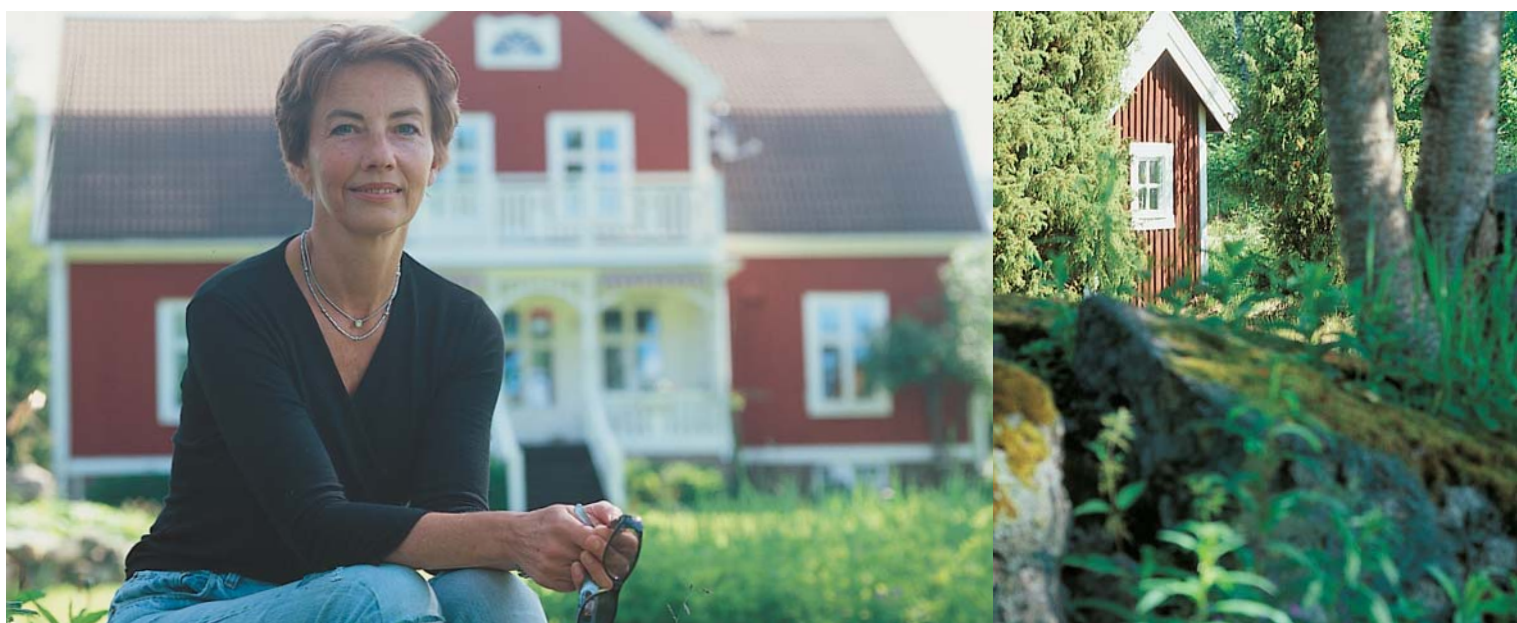
Under tiden håller Barbro ordning på tidtabell,
perronger och spår. En grupp vilsna resenärer syns på
fel perrong en bit bort. Barbros kollega springer och
hämtar dem.

– De uppfattade inte högtalarmeddelandet om
spårändring och stod därför kvar, för säkerhets skull.
Men då hade de missat tåget...

En resenär mellan två tåg vet att det krävs tågtaxi
sista biten för att komma rätt. Barbro ordnar allt till
det bästa från perrongen och det är klart på fyra
minuter.

– Allt går enligt tidtabellen, säger Barbro Rosdahl. ■

Språkälskare på Smedjebacken

□ – Män vill tukta naturen, säger Annika Björnson. Kvinnor kanske lever mer i samklang med det som växer? Det är bara roligt om blommorna sprider sig och hamnar på oväntade ställen.

Ett flyttblock står framför huset på Smedjebacken, där Annika bor med sin man. Samt rådjur och harar i trädgården, kor vid knuten och tornseglare som fräckt störtdyker mot besökare. Den artonåriga katten Sara står stilla på förstubron. Smedjebacken ligger på Rosenholms gamla ägor, området är Lannaskedes industriavägga. De gamla vägarna och murarna i området berättar om slit och mänskligt arbete som förvandlat naturen.

Efter arton år som purser på flyget, ett rörligt liv som gav både flyg- och mikrofonvana, kan det bli så att man landar på Småländska höglandet. I bagaget finns flera högskolebetyg och en utbildning vid RMI Berghs, Sveriges mest ansedda reklamskola.

– Vi längtade till skogen, säger Annika.

Hennes nuvarande yrkesliv vilar på intresset för

texter. Hon är frilansande reklamskribent, copy är den engelska termen.

Annikas dialektfria altröst med kvinnlig musik har gett henne speakeruppdrag i informationsfilmer, men hon är i första hand reklamskribent. Uppdraget handlar om det mesta mellan motorer och reklamkampanjer.

– Allt jag sätter mig in i blir intressant, säger Annika. Inom reklam gör man målgruppsanalyser, tar fram kärnbudskap, funderar över tilltalston... kommunikation om vad det än gäller.

Hon läser allt, språket är viktigt, säger hon, väl medveten om att det är en sliten fras. Men den har betydelse: Språket är grunden för all mänsklig kommunikation, säger Annika Björnson. Hon älskar ord.

Flyttblocket ligger kvar på gården, av en slump nedsläppt av isen just här. Det balanserar på en spets men väger mer än man tror och ger tyngd åt moderna yrken i ett gammalt arbetslandskap. ■

Det rör på sig

□ – En rörlig bild säger mer än tusen ord, säger Fredrik Pettersson. Studenterna David Casell och Gustaf Björn håller med. Alla går på Högskolan Höglandet i Eksjö och har nyss avslutat första årskursen på utbildningen till webbanimator.

Oljedoftande, välkänd teknik får bilhjulen att rulla snabbt på asfalterade vägar. Men att bilder rullar fram på datorskärmarna är fortfarande ganska nytt. Utbildningen till webbanimator är en KY-utbildning i samarbete med Ingenjörshögskolan i Jönköping. Tekniken för rörliga bilder kallas animation, och anpassat för datorer och Internet är det förstas webbanimation.

Kanske sommarlov, men också arbete. Tillsammans med Mikael Hultkvist driver de tre redan affärsprojekt, trots att de bara hunnit halvvägs i utbildningen.

– Färg och form påverkar oss, säger Fredrik.

De rörliga bilderna är en pedagogisk finess. En bild säger kanske mer än tusen ord, i alla fall säger en bild andra saker. Med animationen kan man framhålla och markera det viktiga och sortera bort det oviktiga. Det är inte nödvändigtvis en tecknad gubbe som rör sig, utan oftare andra bild detaljer.

Statliga pengar ger kommunerna möjlighet att anordna Kvalificerade yrkesutbildningar hemmavid. Eleverna kommer från både Höglandet och Sverige i övrigt.

Gemensamt för de fyra webbanimatorerna är teknikintresset. När de samarbetar tillför de erfarenheter från reklambranschen och grafisk produktion.

En manual för ett nytt verktyg eller en maskin kan bli så mycket bättre med en enkel animation. Företagspresentationer och produktansering är andra tänkbara animationsområden. Vinjettgrafik ytterligare ett.

Vad kan man inte göra? För den som vill visa upp något, instruera, framhålla, förenkla, så är deras produkt en bra teknik. Gustafs drömjobb skulle kombinera idrott och musik. Fredrik dyker gärna i djupet. David har en flickvän... Men visst blir tekniken ett sätt att leva.

Enligt Nationalencyklopedin är teknik människans sätt att förverkliga sina önsningar. Önska dig en flygande pil och webbanimatorerna sänder iväg den åt dig. ■

Smålänningar från Hamburg

□ – Sommar och jul flyttar vi inte på oss. Vännerna får komma hit, säger Jürgen och Monika Weiss, smålänningar från Hamburg.

På spiselkransen i det vackra köket står en älg. Den är faktiskt importerad från Tyskland till Solkaryd utanför Sävsjö, där familjen Weiss har sitt hem och sitt företag, Interweave Mediadesign AB, sedan sex år. Kunderna har hittills funnits i Tyskland där Jürgens kunskaper i webbdesign är uppskattade, men marknaden finns överallt.

Hans stil är strikt och estetiskt genomtänkt, men att en webbsida fungerar för sitt ändamål är det viktiga för Jürgen. Den ska vara användarvänlig.

– Det var en chansning att flytta hit, säger Monika och Jürgen.

Redan 1991 hade de en sommarstuga i Älmhult och lärde sig lite svenska. När Lisa föddes hittade man Solkaryd. Här finns goda grannar och lekkamrater till Lisa, nu nio år. Och så småningom även för lilla Åsa.

– En vanlig dag? Först äter jag frukost med Lisa,

och sen är datorn påslagen hela dan, säger Jürgen. Monika protesterar lite – först tittar du på mejlen, säger hon.

Det spelar inte så stor roll i Jürgens bransch var man bor, om kontakterna fungerar över Internet.

Konstakademien i Hamburg ligger bara 60 mil bort. Där utbildades Jürgen till industridesigner. Hans intresse för friluftaktiviteter, till exempel paddling med havskajak, ledde till säljararbete för en stor firma, Globetrotter, vilket i sin tur ledde till trycksakslayout, design och utveckling av företagets hemsida. På den vägen är det. Det stillasittande arbetet vid datorn avbryts av långdistanslöpning på Solkaryds vägar. Både Jürgen och Monika springer: Göteborgsvarvet, Stockholm maraton, Broloppet.

De viktiga nära relationerna i Solkaryd har på något sätt blivit möjliga genom den elektroniska fjärrkommunikationen. Livet är användarvänligt. ■

Bo på Högländet

□ Det byggs bostäder som aldrig förr på Högländet. Byggherren heter Håkan Berglund och han lägger varje år ner mycket tid och pengar på att bygga och placera ut holkar till kattugglor i naturen omkring Nässjö.

Förr i tiden fanns det gott om kattugglor i Nässjötrakten. Under vintrarna höll de till i varma ladugårdar där de kunde överleva kylan.

I dag står allt fler lador tomma och kalla, och en bister vinter kan dödligheten bland kattugglorna vara uppemot sjuttio procent. Kattugglornas naturliga bostäder, de ihåliga träden, försvinner också från våra skogar, vilket gör kattugglorna mer sällsynta.

Håkan har byggt närmare hundra holkar som finns i skog och mark runt om i Nässjö kommun. Under vinterhalvåret tillverkar han holkarna i sin snickarbod. De tjäras med egenproducerad tjära och sätts upp på våren.

Varje vinter brukar det bli ungefär tjugo nya holkar.

– Man måste nog vara lite tokig för att hålla på med något sånt här, säger Håkan.

För att hålla ordning på holkarna använder han sig av GPS, ett elektroniskt system för positionsbestämning via satellit. Med hjälp av detta kan han pricka in på en karta exakt var alla holkar finns. Han fotograferar även alla holkar inifrån med en speciell kamerakonstruktion. Det är en egen uppfinning som inte stör ugglorna. På så sätt vet han vilka holkar som är bebodda.

Han är även inblandad i arbetet med att göra Barkerydssjön och dess kringliggande våtmarker till naturreservat, ett projekt som stöttas ekonomiskt av Världsnaturfonden.

2001 fick Håkan Nässjö kommuns miljöpris för sitt arbete för kattugglornas situation i kommunen.

– Det var väldigt kul och ett fint erkännande, säger Håkan Berglund. ■

Svara på enkäten och du kan vinna 200 000 :- !

LÄSARENKÄT OM PH

Tidningen PH (På Höglandet) är en del av EU-projektet «Bo och Jobba på Höglandet» som drivs av Höglandets kommunalförbund. Tidningen du nu läser är den åttonde utgåvan och ytterligare ett nummer kommer att ges ut månadsskiftet november/december. Projektet slutar vid årets utgång och vi vill gärna veta vad du som läsare tycker om tidningen. Vår förhoppning är att även efter projektets slut kunna sprida information i någon form om vad som händer på Höglandet. Därför är dina synpunkter värdefulla.

I vilken kommun bor du?

Aneby Eksjö Nässjö Sävsjö Vetlanda

Annan kommun.
Ange vilken:

Hur har du fått tidningen? Personligt adresserad Som gruppskick På annat sätt

Har ditt hushåll fått tidigare nummer? ja nej

Vad tycker du om tidningens utformning?

Formgivning:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt
Foto:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt
Storlek:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt
Sidantal:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt

Egna kommentarer:

.....

.....

Vad tycker du om tidningens innehåll?

Artiklar:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt
Notiser:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt
Info:	☐ bra	☐ mindre bra	☐ dålig	☐ ingen synpunkt

Egna kommentarer:

.....

.....

Saknar du något i tidningen, i så fall vad?

.....

Har du besökt Höglandsportalen www.hoglandet.se någon gång? ja nej

Är du intresserad att få Höglandsinformation till din e-postadress? ja nej

Ange i så fall din e-postadress:

Tack för att du svarat!

Ditt svar kan du faxa på 0381-36175, eller posta till Höglandets kommunalförbund: Kaserngatan 14, 57535 Eksjö

Namn och adress (så vi kan skicka lotten):

.....

Av ULLA SUNDIN BECK

Foto HASSE BENGTTSSON

Varför samarbeta?

– Allt är inte som det alltid har varit, säger Åke Sahlin, förbundschef för Högländets kommunalförbund. Inget kommer av sig självt, utan Högländskommunerna måste arbeta gemensamt.

Är Högländssamarbetet första steget till en förhatlig storkommun? Åke Sahlin har hört frågan förr. Men han ser det snarare som att vi bör samarbeta i vissa frågor på Höglandet, för att kunna behålla de nära frågorna i respektive kommun. Konkreta och goda exempel på samarbete är kv-utbildningar och Högskolan Höglandet. Om vi inte samarbetar om sådana satsningar, så blir det heller inget. Och konkurrenten finns knappast i grannkommunen utan kanske i ett förändrat Europa.

Tidigare garanterade staten det mesta av utveckling genom olika anslag. Den tiden är förbi. Nu kan kommunerna påverka allt ifrån Wärnerssonpengar till EU-bidrag genom att vara aktiva. De pengarna hamnar inte på Höglandet av sig själva.

Åke Sahlin medger att det kan vara svårt för Högländsböna att se sambandet mellan ett kommunalförbund och det som händer i vardagen. Men han betonar det gemensamma och långsiktiga arbetet, där man först i efterhand kan se att det gav resultat.

Vad står Höglandet för? Snåla smålänningar är väl inte det enda som finns att säga?

– Kvalitet och nytänkande är begrepp som vi står för, säger Åke Sahlin. Höglandet erbjuder livskvalitet och många fördelar framför storstaden. Men vi måste alla vara goda ambassadörer för vår region och berätta om det som är positivt. Där är tidningen PH ett sätt av många, säger Åke Sahlin.

